

Rozwój rynku: substancje białkowe skrobie kleje enzymy (CN 35) — 2015–2025

Introduction

Handel zagraniczny Unii Europejskiej produktami objętymi działem 35 Nomenklatury Scałonej (substancje białkowe, skrobie modyfikowane, kleje, enzymy) charakteryzował się w latach 2015–2025 wyraźnym trendem wzrostowym wartości, przy stabilnym wolumenie. Wyraźnie dodatnie saldo handlowe UE pogłębiło się, a sama struktura wymiany ewoluowała pod wpływem zmian cen, przesunięć geopolitycznych oraz rosnącej specjalizacji poszczególnych państw członkowskich.

Poniższy raport analizuje te zmiany w trzech wymiarach: dynamiki wartości i segmentów produktowych, reorientacji geograficznej partnerów handlowych oraz specjalizacji i zmienności dostaw.

**Wzrost wartości handlu napędzany jest przede wszystkim
zwyżką cen, przy stabilnych wolumenach, a kluczową rolę
odgrywają segmenty wysokoprzetworzone – enzymy i
gotowe kleje**

**Całkowity eksport urósł o ponad 60% przy zaledwie 5-procentowym
wzroście wolumenu, co odzwierciedla silny wzrost cen
jednostkowych**

Wartość unijnego eksportu działu 35 wzrosła z 5,25 mld EUR w 2015 r. do 8,49 mld EUR w 2025 r., co oznacza zmianę o +61,7%, przy czym maksimum odnotowano w 2022 r. (9,10 mld EUR) (General Overview on the dashboard). Jednocześnie wolumen eksportu zwiększył się jedynie z 1,54 mln ton do 1,62 mln ton (+5,4%). W konsekwencji średnia cena eksportowa wzrosła z ok. 3405 EUR/t do 5223 EUR/t (+53,4%). Podobny, choć słabszy, mechanizm zadziałał po stronie importu: wartość importu wzrosła o 51,3% (z 1,92 mld EUR do 2,91 mld EUR), podczas gdy ilość zwiększyła się o 22,2% (z 0,43 mln ton do 0,52 mln ton), a cena jednostkowa importu – o 23,8%.

Nadwyżka handlowa powiększyła się o dwie trzecie, umacniając pozycję UE jako globalnego dostawcy wysokowartościowych bioproduktów

Dodatknie saldo wymiany wzrosło z 3,32 mld EUR w 2015 r. do 5,57 mld EUR w 2025 r. (+67,7%) (General Overview on the dashboard). Oznacza to, że UE w coraz większym stopniu eksportuje produkty o wyższej wartości jednostkowej, niż importuje.

Enzymy i gotowe kleje dominują w eksporcie, podczas gdy w imporcie szybko rosną substancje białkowe i albuminy

Analiza segmentowa pokazuje, że główną siłą napędową eksportu są enzymy (CN 3507) – wartość eksportu wzrosła z 1,52 mld EUR do 2,24 mld EUR – oraz gotowe kleje (CN 3506) – z 1,31 mld EUR do 2,06 mld EUR (Product Segment Breakdown). W przypadku skrobi modyfikowanych (CN 3505) ilość eksportowana spadła z 681 tys. ton do 596 tys. ton, ale wartość wzrosła z 624 mln EUR do 858 mln EUR dzięki skokowemu wzrostowi ceny (z 916 EUR/t do 1439 EUR/t). W imporcie najdynamiczniej zwiększyły wartości albuminy (CN 3502 – z 113 mln EUR do 334 mln EUR), peptony i inne substancje białkowe (CN 3504 – z 350 mln EUR do 594 mln EUR) oraz enzymy (z 440 mln EUR do 680 mln EUR).

Nastąpiła wyraźna reorientacja geograficzna: kurczy się eksport do Rosji, błyskawicznie rośnie wymiana z Chinami i Turcją, a USA pozostają największym pojedynczym partnerem

Eksport do Rosji załamał się o połowę, a jej miejsce zajęły m.in. Chiny i nieujawnione kierunki

Wartość eksportu do Rosji spadła z 365 mln EUR w 2015 r. do 185 mln EUR w 2025 r. (–49,2%), przy czym gwałtowne załamanie nastąpiło po 2022 r. (Top partners by value on the dashboard). W tym samym czasie eksport do Chin zwiększył się o 145,7% (z 383 mln EUR do 941 mln EUR), a eksport do kategorii „Countries and territories not specified for commercial or military reasons” wzrósł o 118,6% (do 613 mln EUR), co może częściowo odzwierciedlać przekierowanie handlu.

Import z Turcji wzrósł ponad siedmiokrotnie, a z Chin ponad dwukrotnie – rośnie rola dostawców spoza tradycyjnego kręgu

Import z Turcji (głównie chemikalia i przetwórstwo) wystrzelił z 17 mln EUR do 124 mln EUR (+616,8%). Import z Chin wzrósł ze 186 mln EUR do 429 mln EUR (+131,4%). Stany Zjednoczone pozostały największym dostawcą (import wzrósł z 569 mln EUR do 809 mln

EUR, +42,0%), a Wielka Brytania – największym odbiorcą unijnego eksportu (wzrost z 616 mln EUR do 901 mln EUR, +46,4%).

Koncentracja rynku partnerów pozostaje umiarkowana, z lekkim spadkiem – wymiana staje się bardziej rozproszona

Wskaźnik HHI dla importu obniżył się z 1566 do 1431 (–8,6%), a dla eksportu – z 701 do 664 (–5,3%) (Concentration HHI on the dashboard). Oznacza to, że choć nadal dominuje kilku dużych graczy, struktura powoli się dywersyfikuje.

Specjalizacja wewnątrz UE jest silnie skupiona w kilku krajach, a otoczenie charakteryzuje się dużą zmiennością dostaw oraz gwałtownymi skokami cen w 2022 roku

Dania, Holandia i Niemcy to potęgi eksportowe, mniejsze kraje jak Litwa czy Finlandia wykazują nadzwyczajną specjalizację względem swoich rozmiarów

W 2025 r. najwyższym wskaźnikiem ujawnionej symetrycznej przewagi komparatywnej (RSCA) w dziale 35 odznaczały się Dania (0,69), Litwa (0,44) i Finlandia (0,42) (Most specialised reporters). W wartościach bezwzględnych największymi eksporterami były Niemcy (2,21 mld EUR), Holandia (1,34 mld EUR) i Dania (1,48 mld EUR) (Top reporters by value). Z kolei najniższą specjalizacją charakteryzują się Malta, Słowacja i Rumunia.

Import z Turcji i Ukrainy cechuje największa zmienność ilościowa; eksport do Rosji – rekordowa niestabilność

Spośród głównych partnerów importowych największy współczynnik zmienności ilości odnotowano dla Turcji (0,59), Ukrainy (0,44) i Serbii (0,35) (Volatility bars). W eksporcie najbardziej niestabilnym kierunkiem była Rosja (cv 0,43), a następnie Meksyk (0,21). Stabilne pozostają dostawy do USA, Szwajcarii i Wielkiej Brytanii.

Rok 2022 przyniósł gwałtowne skoki cen eksportowych na rynkach Algierii, Australii i Indonezji – prawdopodobne skutki szoku kosztowego i podażowego

Analiza zdarzeń szokowych wykryła trzy wyraźne incydenty: cena eksportu do Algierii wzrosła w 2022 r. o 55,7% względem linii bazowej, do Australii o 28,2%, a do Indonezji o 69,6% (Top shock events). Skoki te zbiegły się w czasie z globalnym wzrostem kosztów surowców i energii po inwazji Rosji na Ukrainę, co istotnie wpłynęło na wycenę produktów białkowych i enzymatycznych.

Conclusion

W latach 2015–2025 handel UE produktami działu 35 przeszedł transformację w kierunku wyższych wartości jednostkowych i silniejszej specjalizacji, przy stabilnym wolumenie. Kluczowymi motorami wzrostu były enzymy i kleje, napędzane innowacją i przewagą technologiczną europejskich producentów. Geopolityka wyraźnie przemodelowała mapę partnerów: załamanie eksportu do Rosji oraz dynamiczny wzrost wymiany z Chinami i Turcją zmieniły strukturę rynku. Umiarkowana i malejąca koncentracja partnerów świadczy o postępującej dywersyfikacji, jednak wysoka zmienność na niektórych kierunkach (Turcja, Rosja) oraz szoki cenowe z 2022 r. przypominają o wrażliwości sektora na globalne zawirowania. Narastająca nadwyżka handlowa potwierdza konkurencyjność UE w zakresie zaawansowanych substancji białkowych, skrobi modyfikowanych, klejów i enzymów.

Wygenerowano 2026-07-24 na podstawie danych z tradedashboard.eu

Raport wygenerowany maszynowo: przyspiesza analizę człowieka, choć czasami może ją wprowadzić w błąd. Nigdy nie może jej w pełni zastąpić.

Jeśli potrzebujesz porady dotyczącej europejskiej polityki handlowej lub reprezentacji Twoich interesów w Brukseli, nie wahaj się skontaktować ze mną pod adresem support@tradedashboard.eu. Znajdziesz moje CV pod tym adresem.